

Put u utrobu Beograda

DUŠAN IVKOVIĆ

BEOGRAD » Topovsko đule, bajonet, escajg, ali i pacovi veličine omanjih prasića samo su neke od stvari ili životinja na koje nailaze radnici u beogradskoj kanalizaciji.

Uz radnike JKP „Beogradski vodovod i kanalizacija“, ekipa „Blica“ je u kasne noćne sate posetila najveći kolektor u prestonici.

Na potezu od Velikog Mokrog Luga pa do Save nekada je tekla Mokroluška reka, jedna od devet na kojima je ležao Beograd. Sada su sve one pretvorene u kolektore, a novi Mokroluški, najveći je u Beogradu - počinje priču Veselko Milidragović (40), kameraman u „Vodovodu“, dok nam daje gumene čizme i kombinezone za spuštanje u podzemni Beograd.

Ali, čime se uopšte bavi kameraman koji brine o kanalizaciji?

Mi smo kamermani u odeljenju za detekciju kvarova

va. Spuštamo kameru u šaht, pomoću džojstika upravljamo njom i pronalazimo oštećenja. U velike kolektore, sa kamerama sidemo i mi, pa onda ručno snimamo - objašnjava Milidragović.

HUK VODE I MRAK

Po rečima našeg vodiča, instalacija je stara. Svako ko je kroz istoriju upravljao Beogradom stavio je svoj pečat i na kanalizaciju. Ima kanala koje su, pored Srba, izgradili i Turci, Nemci, Austrijanci.

Sećam se jednom kada sam morao da se provučem kroz cev prečnika 40 centimetara. Ne znam kako sam to izveo, ali uspeo sam. Bio sam

dosta mršaviji nego danas - kroz smeh će Milidragović.

Kako smo počeli da se spuštamo, buka automobila sa autoputa polako je jenjavala, sve više se čuo huk vode, dok nas konačno nije progutao mrak. Preko naših nogu mirno je teкао potok, ali na iznenađenje, nije nas dočekaо smrad kakav smo očekivali. Zapravo, uopšte nije smrdelo!

Sajlom je spuštena kamera na čijem vrhu je bila lampa i osvetlila prostor toliko veliki da kroz njega bez problema može da prođe šleper. Korito je popločano i sa obe strane strmo ka sredini, tako da na mestima gde je vodostaj niži voda teče samo sredinom.

OSTRVO OTPADA

U prvi mah osetili smo se kao u crtanom filmu „Nindža kornjače“.

Noge vucite po podu, tako izbegavate da se nabodete na neki od predmeta sa dna, a i klizavo je pa možete lako da padnete - savetuje nas Veselko.

Odjednom smo se popeli na ostrvo formirano od

raznog otpada koji završi u ovim podzemnim tunelima. Pronašli smo viljuške, kašike, noževe, ostatke lopate. Međutim, u svojoj karijeri Milidragović je nailazio na mnogo zanimljivije predmete.

Lično sam pronašao topovsko đule i neki stari bajonet. Bilo je i lusteri, nalazili smo oružje, municiju. Veliki problem nam pravi građevinski materijal, šut, pesak

NAIĐE SE I NA
PRAVE PEČINSKE
UKRASE

OPASNI GASOVI

Pre svakog spuštanja u kolektor, obavezno se meri količina štetnih gasova. Pri povećanoj koncentraciji metana, ugljen-dioksida, ugljen-monoksida ili sumpordoksida, ulazak u kolektor je zabranjen. Naši aparati su baždareni ispod donje granice, kako bi se maksimalno vodilo računa o sigurnosti - kaže nam Branko Lazarević (52).

i slično koje ljudi bacaju u šahte. Ne shvataju koliki problem time prave.

TRI VAKCINE

Tumarajući nekadašnjim koritom Mokroluške reke, zanimalo nas je koliko je opasno raditi u ovakvim uslovima.

Posao nije težak jer ga radi nekoliko ljudi, ali da je opasan, pokazuje i činjenica

da imamo beneficirane radnike. Voda ume da bude jako brza i duboka, tada je teško izboriti se sa njom. Vrlo je lako poseći se na staklo, metal, u poslednje vreme sve češće i na špriceve. Vakcinisani smo protiv hepatitisa, trbušnog tifusa i tetanusa, ali opet nije zgodno kad se povredite, mnogo je bakterija. Udišemo i dosta štetnih gasova, a ponekad se desi da

u kolektoru nema vazduha - priča Miloradović.

U razgovoru su nas prekinuli ni manje ni više već pećinski ukrasi. Baterijska lampa osvetljavala je ukršene boje na stalaktitima koji su krasili ovaj mračan i sablastan prostor.

Ja svoj posao zaista volim. Izazovan je. Dešavalo se da nivo vode bude veliki, a mi moramo da obavimo posao. U takvim situacijama bismo čamcem plovili kroz kolektore - kaže Veselko, dodajući da je jednom prilikom čak vozio pacova veličine omanjeg praseta na kameri.

Put nas je dalje vodio ispod Kliničkog centra, Autokomande, Hitne pomoći, BIP-a. Kako se zvuk vode pojačavao, tako je vazduh postajao sve neprijatniji.

Ovo vam je priliv Kliničkog centra, sad smo negde kod Mostarske petlje. Nije daleko ušće kolektora u reku, ali sad je vreme da krenemo nazad - rekao nam je Milidragović, čovek koji nas je vodio skoro tri kilometra kroz kanalizacione tunele ispod Beograda. ■

PRIPREMA: Prvo je potrebno dobro obezbediti teren

SNIMANJE: Kamera se polako spušta duboko pod zemlju

„ULOV“: Svašta se može naći, od escajga do ašova

ZADATAK: Reporter „Blica“ silazi niz šaht

KONTROLA: Džojstik vodi kameru kao na video igricama

LOPTA I PACOV

Dva simbola

Šef odeljenja za detekciju kvarova Jovan Pavlović na ramenu ima istetoviranog pacova na ragbi lopti. Lopta ga, kaže, podseća na dane i sport kojim se bavio kad je bio mlad, a pacov na posao u kome je i dan-danas

9 PODZEMNIH REKA IMAO JE BEOGRAD

Od Velikog Mokrog Luga pa do Save nekada je tekla Mokroluška reka, jedna od devet na kojima je ležao Beograd. Sada su sve one pretvorene u kolektore.

Prva kamera iz 1979.

„Beogradski vodovod“ je prvu kanalizacionu kameru dobio još 1979. godine. Tada je to bila peta takve vrste u Evropi. Prvi podaci su se čuvali na disketama, zatim VHS kasetama, a potom su napredovali sa tehnologijom. Današnja oprema je dobra, ali je nema dovoljno.

HAOS NA

Ako ikako možete naredite most. Zbog radova je zatvorena saobraćajnica, pa su se tokom velike gužve. Na „Pančevu“ olakšavajuća okolnost što Brankovim izvoditi po fa